

CENTER FOR
ADVANCED
STUDIES

Jas Ilmpazlar
Akademiyasi

CENTER FOR TECH
AND MEDIA RESEARCH

«XALQARO LOYIHALAR VA TA'LIM DASTURLARIDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR»

mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi

Digital object
identifier

Google
Scholar

OpenAIRE

O'QITISHDA PEDAGOGIK STRATEGIYALAR VA ULARNING SAMARADORLIGI

Temirbekova A.O.

*Pedagogika fanlari bo'yicha
falsafa doktori, NDPI o'qituvchisi*

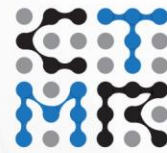
Annotatsiya: *O'qitishda pedagogik strategiyalar va ularning samaradorligi mavzusi ta'lim jarayonining samarali tashkil etilishi va o'quvchilarning o'qishdagi muvaffaqiyatlariga ta'sir etuvchi omil sifatida o'rganiladi. Pedagogik strategiyalar, o'qituvchining o'quvchilarning ehtiyojlarini qondirish, ularning bilim olish jarayonini yaxshilashga qaratilgan yondashuvlarni o'z ichiga oladi. Ushbu maqolada pedagogik strategiyalar, ular turli o'quvchilar va ta'lim muhitiga moslashtirilgan holda qanday amalga oshirilishi, hamda ularning samaradorligi tahlil qilinadi.*

Kalit so'zlar: *pedagogik strategiyalar, ta'lim jarayoni, samaradorlik, interaktiv metodlar, o'quvchilar, o'qituvchining yondoshuvi, ta'lim samaradorligi.*

Kirish: O'qitish jarayoni va uning samaradorligi har doim ta'lim tizimining markaziy masalalaridan biri bo'lib kelgan. Ta'lim jarayonida o'qituvchi o'z faoliyatini qanday tashkil etishini, o'quvchilarning o'quv faoliyatidagi motivatsiyasini va samaradorligini qanday oshirishni o'rgatish pedagogik strategiyalarni mukammal shaklda qo'llashni talab qiladi. Pedagogik strategiyalar ta'lim jarayonini rejalashtirishda, o'quvchilarni bilim olishga yo'naltirishda, ularning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. O'qituvchilarning pedagogik strategiyalari, ularning didaktik yondoshuvlari va metodologik asoslari o'quvchilarning o'zlashtirish darajasiga, bilim olishga bo'lgan qiziqishiga bevosita ta'sir qiladi. Pedagogik strategiyalarni samarali qo'llash ta'lim samaradorligini oshirishga, o'quvchilarning faolligini va ta'limga bo'lgan motivatsiyasini kuchaytirishga yordam beradi. Ta'lim jarayonining samarali tashkil etilishi, shuningdek, o'qituvchining pedagogik bilimlari, metodik yondoshuvi va o'quvchilarga bo'lgan individual yondoshuvini talab etadi. Shu sababli, pedagogik strategiyalarning samaradorligi o'qituvchining pedagogik mahorati, o'quvchilarning ehtiyojlari va ta'lim muhitining o'ziga xos xususiyatlari bilan chambarchas bog'liqdir. Mazkur tadqiqotda pedagogik strategiyalarning ta'lim jarayonidagi ahamiyati va ularning samaradorligini oshirishga qanday ta'sir qilishini o'rganish maqsad qilingan. Tadqiqotda turli pedagogik strategiyalarni qo'llashning o'quvchilarning bilim olishdagi muvaffaqiyatlariga ta'siri tahlil qilinadi.

Tadqiqot maqsadi

Ushbu tadqiqotning maqsadi pedagogik strategiyalarning o'qitish jarayonidagi samaradorligini o'rganish va ularni o'quvchilarning muvaffaqiyatlari va ta'lim samaradorligiga qanday ta'sir qilishini tahlil qilishdir. Tadqiqotda pedagogik strategiyalarning samaradorligini oshirish uchun qanday metodlar va usullarni qo'llash

zarurligi o'rganiladi. O'qituvchining yondoshuvlari, interaktiv metodlar va didaktik metodlarning ta'lim jarayonida qanday samarali ishlashi aniqlanadi.

Tadqiqot Metodologiyasi

Eksperimental usul o'rganilayotgan hodisaning sabab-oqibat munosabatlarini aniqlashga yo'naltirilgan. Bu usulda, odatda, bir yoki bir nechta omillarni boshqarib, ularning o'zgarishi va natijalari orasidagi munosabatlar o'rganiladi. Eksperimental tadqiqotda tajriba o'tkaziladi va qatnashchilarga yoki muhitga o'zgartirishlar kiritiladi, shunda bu o'zgarishlarning ta'sirini baholash mumkin bo'ladi. Masalan, o'qitishdagi pedagogik strategiyalarni sinab ko'rish jarayonida, eksperimental usul orqali o'qituvchilarga turli pedagogik metodlarni qo'llashga ruxsat berilib, o'quvchilarning muvaffaqiyat darajasi yoki ta'limga bo'lgan motivatsiyasi o'lchanadi. Tadqiqotda o'tkazilgan eksperimentlar orqali pedagogik strategiyalarning samaradorligi haqidagi aniq va to'liq ma'lumotlarga erishish mumkin.

Tahlil va Natijalar

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, o'qitishda qo'llaniladigan turli pedagogik strategiyalarning samaradorligi o'quvchilarning o'zlashtirish darajasiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Eksperiment va so'rovlar orqali to'plangan ma'lumotlarga ko'ra, interaktiv metodlar va guruhlariga bo'lingan o'qitish o'quvchilarning faolligini oshiradi. O'quvchilar bu metodlar orqali bilim olish jarayonida ko'proq ishtirok etishadi, o'z fikrlarini erkin ifodalashadi va bir-birlari bilan bilim almashish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Bu esa, o'z navbatida, ta'lim samaradorligini oshiradi va o'quvchilarning kognitiv qobiliyatlarini rivojlantiradi. Shuningdek, o'qituvchilarning individual yondoshuvi ham o'quvchilarning muvaffaqiyatlariga ta'sir qiladi. Tadqiqotda ishtirok etgan o'qituvchilar tomonidan amalga oshirilgan individual yondoshuvlar, o'quvchilarning o'zlashtirish darajalariga ijobiy ta'sir ko'rsatdi. O'qituvchilarning har bir o'quvchining ehtiyojlari va qobiliyatlarini hisobga olishga harakat qilishlari, o'quvchilarga moslashgan metodlarni tanlashda samarali bo'lganligini ko'rsatdi.

Bundan tashqari, o'qituvchilarning metodik tayyorgarligi va pedagogik bilimlarining ta'lim samaradorligiga ta'siri sezilarli darajada o'zgaradi. O'qituvchilarning zamonaviy pedagogik strategiyalarni qo'llashga tayyorligi, sinfdagi ijtimoiy muhitni samarali boshqarish va o'quvchilarning motivatsiyasini oshirishda muhim rol o'ynaydi. O'qituvchi tomonidan pedagogik strategiyaning to'g'ri tanlanishi o'quvchilarning muvaffaqiyatini sezilarli darajada oshiradi, ayniqsa yangi pedagogik texnologiyalar va interaktiv metodlar qo'llanilganda. Tadqiqot davomida olingan natijalar shuni ko'rsatdiki, pedagogik strategiyalarni tanlashda o'quvchilarning ehtiyojlarini, qobiliyatlarini va ta'lim jarayonining xususiyatlarini inobatga olish zarur.

Bu yondoshuv o'qitish jarayonini optimallashtirishga va o'quvchilarning bilim olishdagi muvaffaqiyatlarini oshirishga yordam beradi.

Xulosa

Tadqiqot natijalariga asoslanib, pedagogik strategiyalar o'qitish jarayonining samaradorligini oshirishda muhim rol o'ynaydi. O'qituvchilarning tanlagan pedagogik metodlari va yondoshuvlari o'quvchilarning motivatsiyasini, faolligini va bilim olish jarayonini samarali tashkil etishda bevosita ta'sir qiladi. Interaktiv metodlar va guruhlariga bo'lingan ta'lim, o'quvchilarning o'zaro muloqoti, fikr almashish va mustahkamlash imkoniyatlarini yaratib, ta'lim samaradorligini oshiradi. Shuningdek, o'qituvchining individual yondoshuvi va uning metodik tayyorgarligi ham ta'lim jarayonini optimallashtirishda katta ahamiyatga ega. O'quvchilarning o'zlashtirish darajasi o'qituvchining pedagogik strategiyalarini to'g'ri tanlashiga va ularga moslashgan yondoshuvlarni qo'llashiga bog'liq. Bunday yondoshuv o'quvchilarning o'zgaruvchan ehtiyojlari va qobiliyatlarini hisobga olishga yordam beradi.

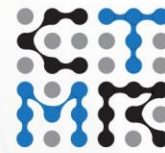
Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Aliev, A. B. (2020). Pedagogik strategiyalar va ularning ta'limdagi o'rni. Ta'lim va Innovatsion Texnologiyalar, 15(2), 34-45.
2. G'ulomov, R. M. (2019). Pedagogik texnologiyalar: nazariy asoslar va amaliyot. Pedagogika va O'qitish Usullari, 28(4), 52-63.
3. Ibragimov, D. R., & Ahmedov, T. J. (2021). Ta'lim jarayonida interaktiv metodlarni qo'llash. O'qituvchilar uchun Pedagogik Qo'llanma, 10(3), 78-89.
4. Shodiev, S. F. (2022). Ta'lim tizimida metodik yondoshuvlar: pedagogik metodlar va innovatsiyalar. Ta'lim va Innovatsiyalar, 14(1), 102-115.
5. Yusupov, D. T., & Iskakov, A. A. (2020). Pedagogik strategiyalarning samaradorligi. O'quvchilarni O'qitishda Yangi Yondoshuvlar, 18(2), 22-36.
6. Amina, T. (2021, December). The Importance of Daily Life Programs in the Karakalpak Language. In " ONLINE-CONFERENCES" PLATFORM (pp. 285-288).
7. Темирбекова, А. О. (2021). АНАЛИЗ ЭФФЕКТИВНОСТИ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ. In НАУКА И ТЕХНИКА. МИРОВЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ (pp. 49-51).
8. Темирбекова, А., & Айтекеев, Д. (2018). ПРОФЕССИОНАЛЬНЫЕ ЦЕННОСТНЫЕ ОРИЕНТАЦИИ КАК ФАКТОР СТАНОВЛЕНИЯ ЛИЧНОСТИ ПРОФЕССИОНАЛА. In Студенческая наука Подмоскovie (pp. 526-527).
9. Темирбекова, А. (2018). Моделирование содержания компетенции как научно-педагогическая проблема. Молодой ученый, (18), 196-197.
10. Temirbekova, A. U. (2021). Emotional urges in karakalpak. ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal, 11(5), 189-193.
11. Темирбекова, А. О. (2021, December). ОСОБЕННОСТИ СТИЛИСТИЧЕСКОГО УПОТРЕБЛЕНИЯ МЕЖДОМЕТИЙ В ПУБЛИЦИСТИЧЕСКОМ И РАЗГОВОРНОМ СТИЛЯХ ХУДОЖЕСТВЕННОЙ ЛИТЕРАТУРЫ. In The 7th International scientific and practical conference "Modern directions of scientific research development"(December 22-24, 2021) BoScience Publisher, Chicago, USA. 2021. 880 p. (p. 660).

**XALQARO LOYIHALAR VA TA'LIM DASTURLARIDA ZAMONAVIY
YONDASHUVLAR**
mavzusidagi 1-xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya

No	Paper Title	Page No
1.	ПРОБЛЕМЫ ОБЕСПЕЧЕНИЯ И ЗАЩИТЫ ПРАВ РЕБЕНКА Matqarimova Sarbinaz Daulatbaevna	5-9
2.	MUSIQA TARBIYASINING SINFDAN VA MAKTABDAN TASHQARI ROLI Qodirboyeva Shohida Yalg'ashbay qizi	10-13
3.	K.RAXMANOV TIN PROZALIQ SHIGARMALARINDA TENLES EKI KOMPONENTLI FRAZEOLOGIZMLER Ulbosin Janabaeva	14-17
4.	JOQARI BILIMLENDIRIW SISTEMASINDAGI QOSPA TERMINLER Qalbaeva Zulqumar	18-22
5.	THE EFFECT OF PESTICIDES ON THE DIGESTIVE ORGANS OF YOUNG CHILDREN IN KARAKALPAKSTAN Kurbanazarova Azima Shnibaevna	23-26
6.	XORIJYIY TILLARNI O'QITISHDA ZAMONAVIY TA'LIM TEKNOLOGIYALARI Raimov Jahongir Azamatovich	27-30
7.	FIZIKADAN MASALALARNI YECHISHNING UMUMIY USULLARI Xojamurotova J	31-34
8.	OPERATION DAGUET, OPERATION BROCKET (1990-1991) Umurbaev Rustam Shakirjanovich	35-38
9.	BASLAWISH KLASO OQIWSHILARDIN DORETIWSHILIK QABILETIN RAWAJLANDIRIW USILLARI Abullaeva Umida Aytjan qizi	39-42
10.	BOSHLANG'ICH SINFLARDA ONA TILI DARSLIGIDA OT SO'Z TURKUMINI O'RGATISH METODIKASI Kuralbaeva Munisa Gafurjon qizi	43-45
11.	DEVELOPMENT OF MUSIC SCIENCE IN KINDERGARTEN Ko'ptileuova Jadira Adilxanovna	46-48
12.	FINLANDIYA BOSHLANG'ICH TA'LIMNI RIVOJLANTIRISH NAZARIYASI VA TIZIMINI YARATISH EVOLUTSIYASI Yuldashova G.K	49-52
13.	TA'LIM TEKNOLOGIYALARI Pishaddinova Shaxnoza Baxitbay qizi	53-56
14.	ОНА ТИЛИ ВА ЎҚИШ САВОДХОНЛИГИ ДАРСЛАРИДА ЎҚУВЧИЛАРНИНГ ЎҚИБ ТУШУНИШ КЎНИКМАСИНИ ШАКЛЛАНТИРИШНИНГ ТАХЛИЛИ Пшаддинова Шахноза	57-61
15.	ENHANCING PRIMARY CLASS READING LESSONS THROUGH THE USE OF ICT AND INTERNET INFORMATION Abilova Aynura Keunimjay qizi	62-65
16.	SMALL BUSINESS AND FAMILY ENTREPRENEURSHIP IN THE CONDITIONS OF THE DIGITAL ECONOMY AS A FACTOR IN RAISING THE STANDARD OF LIVING OF THE POPULATION Dzhulmatova Svetlana Rakhmatovna, Kulmuradova Rano	66-71
17.	LINGVOLUTUROLOGIYA HAM PANLER ARASINDAGI INTEGRACIYA Jurakulova Hulkar	72-74
18.	YOUTH DEVELOPMENT WITH SMALL BUSINESS Joldasbayeva Gulistan Makhsetbayevna	75-77
19.	ENVIRONMENTAL GLOBAL PROBLEMS Joldasbayeva Gulchehra Makhsetbaevna	78-80
20.	SO'Z MA'NOSINI TUSHUNTIRISH YO'LLARI Qarriyeva Madina	81-83
21.	TURKIY TILLARDA GRAMMATIK SHAKLLAR MUSHTARAKLIGI VA FARQLARI Ashurova Mahbuba Bahor qizi	84-87

22.	MALAKA OSHIRISH JARAYONIDA INFORMAL TA'LIM YONDASHUVIDAN FOYDALANISHNING ILMIIY-NAZARIY ASOSLARI Joldasova Kamila Jollibaevna	88-91
23.	INGLIZ, RUS VA O'ZBEK TILLARIDAGI EKVIVALENT MAQOLLAR TAHLILI Tuxtamisheva Yodgora Vaxodir qizi	92-95
24.	МОДЕЛЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ МЕЖПРЕДМЕТНОЙ СВЯЗИ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ КУРСА ФИЗИКИ Серимбетова Мехрибану Пиряровна	96-98
25.	BIOLOGIYA O'QITISH METODIKASI, UNING VAZIFALARI Jadigerova Aytbike Sarsenbaevna	99-102
26.	TILNING MUAYYAN LINGVOPOETIK XUSUSIYATLARI Xanmuratova Sayora Xalmuxammet qizi	103-110
27.	РОЛЬ И ЗНАЧЕНИЕ НАРОДНОГО МУЗЫКАЛЬНОГО ТВОРЧЕСТВА В СИСТЕМЕ ВОСПИТАНИЯ Курбанова Ферида Махсеговна	111-113
28.	THE PROCESS OF FORMING AND ARTISTICALLY DESIGNING KNITTED PRODUCTS AND COLORED PATTERNS Akjargin Berdymbetova	114-117
29.	O'ZBEK VA TURKMAN TILINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI Sanjar Yo'ldashev	118-123
30.	O'QITISHDA PEDAGOGIK STRATEGIYALAR VA ULARNING SAMARADORLIGI Temirbekova A.O.	124-126